

VÁCZ REMETE SZOBRA

Ma sem tudjuk pontosan, hogy Vác város neve honnan ered. Egyesek úgy vélik, hogy Vác elnevezésének alapja a német Waitzen szó magyar jelentéséből ered (víz melletti vár), míg mások úgy vélik, hogy Vác egy remetéről kapta a nevét, aki a helybéli erdőben élte mindennapjait.

A Képes Krónika leírása szerint amikor Salamon király Géza és László fejedelmek életére tört, a két fejedelem Vác környékén egyesítette haderejét a sorsdöntő mogyoródi csata előtt 1074-ben. Nagy erdőség volt ott, senki sem lakott benne, csak egy Vác nevű, szentéletű remete. Róla nevezte el utóbb Géza a várost, amely ott épült. A legenda szerint a remete a Hethey-ek nemesi nemzetségéből származik, ősei feltehetően Felső-Magyarországról vándoroltak a későbbi Vác irányába. A remete szent meggyőződésből, lelkesedésből hagyta el a szülői házat. Először a visegrádi erdőben kereste a számára leginkább megfelelő „utat” a Szent életvitelhez, majd átkelt a Dunán és a Vác környéki erdőben telepedett le. A latin Vates, magyarul a jós jelentésű szó nyomán a remetét Vatusnak is hívták. Szent László király – akinek a mogyoródi csata előtt megjósolta ő és testvére, Géza győzelmét – rendkívül kedvelte őt.

Vác remete festett ötvény szobrát - mely a város eredetének legendájára utal - Kapás Sándor váci művész alkotta 1908-ban. A barlang és a román stílusú templom ötvözetéből kialakított keretben lévő köztéri alkotás a remete mellett egy szarvast is ábrázol. Ez utalhat a remete erdőlakó életmódjára, de lehet a Képes Krónika történetével szorosan összefüggő szimbólum is, emlékeztetve Géza és László hercegek templomépítési fogadalmára.

[Az ütközetre várva László egy angyalt látott leszállni az égből, amint Géza fejére koronát helyez. Ekkor megfogadták, hogy ha megnyerik a csatát, templomot emelnek Szűz Mária tiszteletére.]

A szobor – ihletőjének, Vácz remetének állítólagos vándorlásaihoz hűen – több alkalommal költözött a város határain belül. Eredetileg a Konstantin tér és a Káptalan utca kereszteződésénél lévő Emericana egyesületi ház oldalánál állt. A zeneiskola építésénél lebontották, majd ezt követően a Géza király téri I. Géza király Közgazdasági Szakközépiskola kertjébe került. Jelenlegi helyére - a Boronkay György Műszaki Szakközépiskola és Gimnázium Tanüzeme bejárata mellé - a Kossuth tér rendezése után került a szobor. Városunk vélt névadójának, boldog Vácz remetének az emléknapja minden év november 26-án van.

Forrás:

Vác.ÚtiSúgó.hu, Vác Online

Vác – A Dunakanyar szíve; Vác: Vác Város Önkormányzata, 2009. p. 51.; 186.; 216.

Képek: Vác.ÚtiSúgó.hu

Hely: [2600 Vác, Kossuth tér 1.](#)